Husdyrtreffoppgave storfekjøttproduksjon 2027

Oppgave 1

Tolkning av årsrapporter:

Denne produsenten driver en ammekubesetning med rundt 60 kalvinger i året og full framfôring til slakt. Dyra er krysninger med tung rase. Det er innslag av både charolais, simmental og limousin i mordyra. Alle kviger kalver inn ved 2 års alder og det brukes konsekvent angus for bedekking/inseminering av kviger. Alle kyr bedekkes/insemineres med tung rase.

Bonden driver 550 dekar med dyrket mark. Det er en kombinert produksjon med gras og korn.

Det disponeres 350 mål med beite rundt garden. I tillegg slippes cirka halvparten av mordyra på utmarksbeite i sommerhalvåret.

Gå gjennom årsrapporten for denne produsenten og skriv en rapport. Gjør en tolkning av resultatene.

Rapporten skal inneholde:

- En generell beskrivelse av produksjonsomfang i drifta samt en oppdeling i hva produsenten gjør det bra på og hva han er dårligere på.
- Denne produsenten har såkalt gruppekalving. Ei gruppe kalver om høsten, ei på vinteren og den siste tidlig på sommeren. Kommenter fordeler og ulemper ved en slik driftsform.
- Nevn en ting produsenten er god på. Hvilke faktorer i drifta er viktig for å ha gode resultater på dette?
- Nevn en ting produsenten ikke er så god på. Hvilke grep i drifta må produsenten ta for å bli bedre på dette?
- Se på rapporten for slakteresultater i besetningen. Kommenter slakteresultatene i besetningen. Hva er bra, og hva er dårlig?

Årsrapport ammeku 2025

ANIMALIA STORFEKJØTTKONTROLLEN

Besetning

Besetningsopplysninger	Besetning		Kontrollen	
Årskyr, antall	51,4		20,7	
Mordyr, antall	77		24,4	
1.kalvskyr, antall(%)	22	(28,6)	5,7	(21,7)
Kalvinger	65		21,6	
Kalver merket, antall Okser	32		10,8	
Kalver merket, antall Kviger	31		10,1	
Dødfødte, antall(%)	2	(2,9)	0,8	(3,4)
Krepert 0-180 dager, antall(%)	10	(14,9)	0,9	(4,2)

Fruktbarhet	Besetning	Kontrollen
Kalvinger med vansker, %	6,2	6,4
Tvillingfødsler, %	6,2	2,3
Inseminering, %	100,0	
Embryooverføringer, %		
Alder kyr per 31/12, år	4,5	6,0
Alder ved 1. kalving, mnd	25,0	26,3
Kalvingsintervall, mnd	12,3	12,8
Dager fra første til siste kalving	303	95

Produksjon [1]	Besetning	Kontrollen
Kalvinger per årsku	1,27	0,94
Kalver per årsku	1,34	0,96
Levendefødte per årsku	1,23	0,91
Dødfødte per årsku	0,04	0,03
Kreperte per årsku	0,19	0,01
Avvente per årsku	1,11	0,89
Fødselsvekt, kg (andel veid)	40 (4,8)	
Fødselsvekt korrigert	42	
200 dagersvekt, kg (andel veid)		
200 dagersvekt korrigert		
Korr 200 dagersvekt per mordyr, kg *		267
Korr 200 dagersvekt per årsku, kg *		308
Korr 200 dagersvekt per 100 kg årsku, kg *		

** Krav om minst 80% veide dyr*

Inn og utmelding [2]	Antall
Dyr per 31/12	147
Kjøpt, Okser	7
Kjøpt, Kviger/Kyr	7
Solgt liv, Okser	2
Solgt liv, Kviger/Kyr	
Slakt, Okser	29
Slakt, Kviger/Kyr	46
Andre utmeldinger *, Okser	2
Andre utmeldinger *, Kviger/Kyr	1
Krepert 0-180 dager **	

** Dyr 180 dager eller eldre*
*** Kun innkjøpte dyr (kvige og okse)*

1) Tabellen viser kun kalver født i egen besetning etter mødre av gjeldende rase.
2) Tabellen viser alle innkjøpte og egne dyr av gjeldende rase.

Behandlinger [2]	Antall
Sykd. beh., Kviger/Kyr	11
Sykd. beh., ungdyr 6mnd - 2år	4
Sykd. beh., kalver < 6mnd	20

Gjennom året [2]	Utrangering	Kalving	Kjøpte dyr
Januar	5	12	
Februar	7	13	
Mars			
April	8		2
Mai	8	3	
Juni	18	11	
Juli	2	1	
August	5		
September	6	3	4
Oktober	18	19	
November	1	3	4
Desember	7		4

Vekter [2]	Besetning	Korr. vekt	Kontroll	Korr. vekt
200-vekt, kg (andel veid)			286	279
365-vekt, kg (andel veid)			450	458
550-vekt, kg (andel veid)			465	462

Tilvekst g./dag (lev.vekt) [2]	Besetning	Korr. vekt	Kontrollen	Korr. vekt
0 - 200 dgr Kviger			1058	1018
0 - 200 dgr Okser			1188	1159
200 - 365 dgr Kviger			887	1006
200 - 365 dgr Okser			1321	1437
0 - 365 dgr Kviger			982	998
0 - 365 dgr Okser			1238	1261
365 - 550 dgr Kviger			557	497

Vekt i øvre del av vektintervallet må være veid i egen besetning

Årsrapport slakt 2025

ANIMALIA STORFEKJØTTKONTROLLEN

Totalt slaktet innkjøpt

	Slakteopplysninger						Tilvekst				Alder		Kjøp		
Kategori	Antall	Klasse	Fett	Slaktevekt	Slakteverdi kr	Kr. Pr kilo	Levendevekt innkjøp-slakt*	Slaktevekt innkjøp-slakt*	Levendevekt 200dager-slakt*	Slaktevekt 200dager-slakt*	Alder ved slakt, mnd	Antall mnd i besetning	Alder ved innkjøp, mnd	Innkjøpsvekt	Innkjøpspris kr
Ung okse	7	R	3	364	21 514	59	1544	803	(0)	(0)	16,7	9,3	7,4	254	
Ku	1	O	2	350	18 856	54	188	98	(0)	(0)	78,0	68,1	9,9	284	

Totalt slaktet egenfødt

	Slakteopplysninger						Tilvekst				Alder	Vekt
Kategori	Antall	Klasse	Fett	Slaktevekt	Slakteverdi	Kr. Pr kilo	Levendevekt fødsel-slakt*	Slaktevekt fødsel-slakt	Levendevekt 200dager-slakt*	Slaktevekt 200dager-slakt*	Alder ved slakt, mnd	Fødselsvekt
Kalv	2	R	3-	166	7 121	43	964	538	(0)	(0)	8,7	(0)
Ung okse	21	R+	3-	362	21 013	58	1465	768	(0)	(0)	14,6	(0)
Kvige	17	R-	3	261	14 694	56	1013	532	(0)	(0)	15,1	(0)
Ung Ku	14	O+	2+	325	15 456	48	487	268	277 (8)	150 (8)	37,5	44,3 (12)
Ku	13	R-	3	397	16 248	41	302	171	196 (12)	110 (12)	74,7	43,2 (13)

Slaktet per rase

		Besetning									Kontrollen						
Rase	Slakte gruppe	Antall	Klasse	Fett gruppe	Slakte vekt	Lev. tilv. født-sl.*	Sl. tilv. født-sl.	Lev. tilv. kjøpt-sl.*	Sl. tilv. kjøpt-sl.*	Lev. 200d-sl.*	Sl. 200d-sl.*	Antall	Klasse	Fett gruppe	Slakte vekt	Lev. tilv. født-sl.*	Sl. tilv. født-sl.*	Lev. 200d-sl.*	Sl. 200d-sl.*
Krysning lett	Ung okse	5	R	3	352	1352	705	1519	790	1519 (2)	790 (2)	6154	R-	3-	316	1167	609	1272 (552)	661 (552)
Krysning tung	Ung okse	18	R+	3-	358	1458	760	1536	799	1536 (3)	799 (3)	6890	R	2+	352	1300	678	1475 (875)	767 (875)
Øvrige	Ung okse	5	R+	3-	390	1333	719	1621	843	686 (1)	367 (1)								

Slaktet per opphavsbesetning

Prodnr	Slaktegruppe	Antall	Klasse	Fett gruppe	Slakte vekt	Tilvekst kjøpt-slakt*
	Ung okse	6	R+	3	364	1547
Øvrige	Ung okse	1	R-	3-	363	

* Gram per dag ut fra rasen sin slakteprosent

Oppgave 2

Røkterens viktigste arbeidsoppgaver gjennom året

Mål: Se sammenhengen mellom godt røkterarbeid og dyrehelse.

Oppgave:

Lag et årshjul for en ammekubesetning.

Beskriv:

- Hvilke arbeidsoppgaver som er viktigst gjennom året.
- Hvilke forebyggende tiltak som bør utføres i de ulike periodene.
- Hvordan tiltakene bidrar til god helse hos ku og kalv.

Eksempler på perioder:

- Kalvingssesong
- Beiteslipp
- Beitesesong
- Innsett
- Vinterfôring

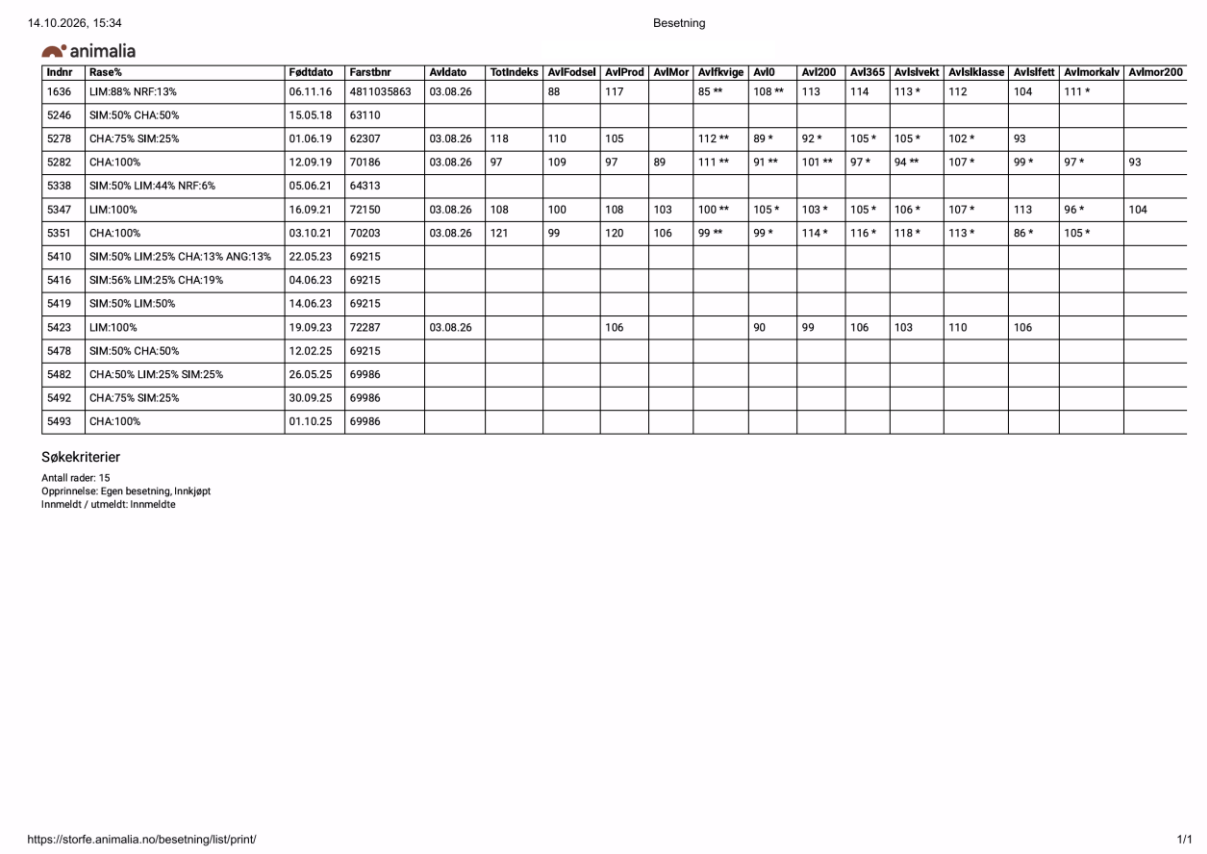
Diskusjonsspørsmål: Hva kan skje dersom røkteren ikke følger opp forebyggende tiltak i de ulike periodene?

Oppgave 3

Avlsplan inseminering:

Det siste årene har det skjedd mye når det gjelder utvikling av teknologi for å få kalv i kua. Det er nå tilgang på kjønnsseparert sæd i Norge. Du kan med cirka 85% sikkerhet få det kjønnet på kalven du ønsker deg på den enkelte kua, ved å benytte slik sæd. For å få oksekalv benytter du såkalt Y-sæd. Kjønnsseparert sæd har cirka 10% dårligere tilslag enn vanlig, konvensjonell sæd. Derfor er det ikke sikkert du skal benytte separert sæd på kyr med for eksempel dårlige brunsttegn. Det er også stor prisforskjell på vanlig og separert sæd, den kjønnsseparerte sæden har omtrent dobbel pris av vanlig sæd.

Du har til sammen 15 kyr og kviger. Sett opp en inseminasjonsplan basert på oksekatalogen 2027 for disse 15 dyra. Begrunn hvorfor du har valgt både okse og type sæd på hver enkelt ku, og husk også det økonomiske perspektivet. I oppgavesettet er det avlsverdier og rasesammensetning på 15 dyr. Det er disse du skal sette opp en inseminasjonsplan for.

14.10.2026, 15:34 Besetning

animalia

Indnr	Rase%	Fødtdato	Farstbnr	Avldato	TotIndeks	AvlFodsel	AvlProd	AvlMor	AvlFkvige	Avl0	Avl200	Avl365	AvlslvekT	AvlslKlasse	Avlslfett	Avlmorkalv	Avlmor200
1636	LIM:88% NRF:13%	06.11.16	4811035863	03.08.26		88	117		85 **	108 **	113	114	113 *	112	104	111 *	
5246	SIM:50% CHA:50%	15.05.18	63110														
5278	CHA:75% SIM:25%	01.06.19	62307	03.08.26	118	110	105		112 **	89 *	92 *	105 *	105 *	102 *	93		
5282	CHA:100%	12.09.19	70186	03.08.26	97	109	97	89	111 **	91 **	101 **	97 *	94 **	107 *	99 *	97 *	93
5338	SIM:50% LIM:44% NRF:6%	05.06.21	64313														
5347	LIM:100%	16.09.21	72150	03.08.26	108	100	108	103	100 **	105 *	103 *	105 *	106 *	107 *	113	96 *	104
5351	CHA:100%	03.10.21	70203	03.08.26	121	99	120	106	99 **	99 *	114 *	116 *	118 *	113 *	86 *	105 *	
5410	SIM:50% LIM:25% CHA:13% ANG:13%	22.05.23	69215														
5416	SIM:56% LIM:25% CHA:19%	04.06.23	69215														
5419	SIM:50% LIM:50%	14.06.23	69215														
5423	LIM:100%	19.09.23	72287	03.08.26			106			90	99	106	103	110	106		
5478	SIM:50% CHA:50%	12.02.25	69215														
5482	CHA:50% LIM:25% SIM:25%	26.05.25	69986														
5492	CHA:75% SIM:25%	30.09.25	69986														
5493	CHA:100%	01.10.25	69986														

Søkekriterier

Antall rader: 15
Opprinnelse: Egen besetning, Innkjøpt
Innmeldt / utmeldt: Innmeldte

https://storfe.animalia.no/besetning/list/print/ 1/1

Oppgave 4

Kalvediaré i besetningen

Situasjon:

Flere kalver på 1-2 uker har fått diaré. Kalvene virker slappe, og noen av dem dier dårlig.

Spørsmål:

1. Hvilke mulige årsaker kan ligge bak problemet?
2. Hvilke forebyggende tiltak burde vært gjort før problemet oppsto?

3. Hvilke tiltak bør røkteren gjennomføre nå?
4. Hvorfor er råmelk så viktig for kalvens helse?
5. Hvordan kan man redusere smittepresset i kalvingsperioden?

Temaer som er aktuelle:

- Smittevern
- Dyrevelferd
- Kalvehelse
- Observasjon av dyr

Oppgave 5

Tyr og Nortura SA er to samvirkeorganisasjoner. Tyr er en avl- og interesseorganisasjon for ammekuprodusenter og jobber blant annet med sædproduksjon, forskning- og avlsarbeid og utvikling og formidling av fagkunnskap. Nortura tar imot husdyr og egg fra hele landet, som slaktes og videreforedles til produkter under merkevarer som Gilde og Prior.

a) Redegjør for hva et samvirke er og hvordan det fungerer. Hvilke fordeler er det å være organisert i et samvirke?

b) Hvilke fordeler og ulemper er det å levere dyr til et slakteri som er eid av en samvirkeorganisasjon kontra et privateid slakteri?